

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

О.В. Поркуян

2017 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
спеціальності 032 – «Історія та археологія»
(за освітньою програмою «Історія»)
на основі здобутого раніше освітнього ступеня бакалавра
або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Севродонецьк – 2017

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Д.і.н., проф. Михайлюк В.П., завідувач кафедри
всесвітньої історії та історії України

К.і.н., доц. Сапицька О.М., доцент кафедри
всесвітньої історії та історії України

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. При організації конкурсного відбору фахова атестаційна комісія юридичного факультету керується Правилами прийому на навчання до Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля в 2017 році (далі – Правила прийому), Порядком прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра, а також рішеннями Вченої ради юридичного факультету щодо програм вступних випробувань.

1.2. Вступні випробування відбуваються у вигляді письмового іспиту (тестування) з можливим усним компонентом. Програма та форми вступних іспитів є єдиними для всіх осіб, що беруть участь в конкурсі, незалежно від того, в якому вищому навчальному закладі та коли було здобуто вищу освіту за попереднім рівнем або ступенем.

1.3. Зарахування на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра здійснюється на конкурсній основі окремо по кожній формі навчання.

1.4. Конкурсний відбір осіб на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра здійснюється за їх рейтингом фаховою атестаційною комісією юридичного факультету.

1.5. Програма додаткових вступних іспитів для здобуття освітнього ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншим напрямом підготовки, затверджуються рішеннями Вченої ради юридичного факультету.

1.6. Фахове випробування має на меті перевірку рівня професійної підготовленості майбутніх фахівців у галузі історії.

1.7. Рішення про зарахування до складу студентів на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра приймається на засіданні Приймальної комісії Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля за рекомендацією фахової атестаційної комісії юридичного факультету.

Вимоги до рівня підготовки вступників:

Вступник повинен

- відстоювати державні та національні цінності;
- знати сучасні методи історичного пізнання;
- вільно володіти поняттями і категоріями, які увійшли в теоретично-методологічний арсенал історичної науки;
- розуміти характер і особливості історичного процесу;
- мати уявлення про роль та місце кожної історичної епохи у загальноісторичному процесі;
- вміти надавати системний розгорнутий аналіз фактологічного матеріалу;
- володіти навичками самостійної дослідницької роботи з джерелами;
- орієнтуватися в дискусійних проблемах історіографії;
- розкривати специфіку політичного, соціального, економічного,

культурного життя України та світу в історичній ретроспективі;

- адекватно застосовувати знання історико-культурних процесів у сучасному державно-політичному, громадському та професійному житті;
- удосконалювати спеціально-професійні навички інноваційного характеру;
- застосовувати поглиблені знання в обсязі, необхідному для здійснення викладацької діяльності.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Необхідний обсяг знань вступника, який має освітній ступень бакалавра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста з напрямку підготовки „Історія”, забезпечують наступні два блоки.

Блок 1. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Визначення археології і її місце серед історичних наук. Досягнення археологів у дослідженні соціально-економічного розвитку суспільства. Археологічні джерела. Сучасне законодавство та обов’язкова документація у сфері охорони археологічної та культурної спадщини. Еволюція людини. Основні стадії антропогенезу, соціогенезу та політогенезу. Первісні суспільства у сучасному світі.

Стародавній Єгипет: основні етапи розвитку, релігія та культура. Стародавні держави Месопотамії: Шумер та Аккад. Давній Вавилон: держава та культура. Мала Азія, Закавказзя та Східне Середземномор’я в давнину. Іран і Середня Азія в давні часи. Давня Індія: особливості державного, соціального та релігійно-культурного розвитку. Виникнення та розвиток Давньокитайської держави. Давні цивілізації Середньої та Південної Америки.

Стародавня Греція. Гомерівська Греція. Давньогрецький поліс та особливості його розвитку. Розвиток Афінівської демократії у VII–V ст. до н. е. Греція в IV ст. до н. е. Грецька культура класичного періоду. “Історія” Геродота як історичне джерело. Антична колонізація Північного Причорномор’я. Географія грецьких колоній. Структура античних міст. Матеріальна й духовна культура населення античних міст Північного Причорномор’я. Історичні знання в античну епоху. Піднесення Македонії. Походи Олександра Македонського. Еллінізм та елліністична культура. Виникнення Риму. Царський період в історії Риму. Республіканський період в історії Риму. Епоха ранньої Імперії: політичний розвиток, соціальний устрій та культура. Пізня Римська імперія: реформи Діоклетіана та Костянтина, християнська церква в Імперії, культура. Падіння Західної Римської імперії. Східна Римська імперія в V – VI ст.

Ранні слов’яни в першій чверті I тис. н. е. Епоха великого переселення народів.

Західна Європа на рубежі античності та середньовіччя. Франкська держава: етапи розвитку та розпад. Франція за перших Капетингів. Північна Європа. Епоха вікінгів. Англія та Шотландія до кінця XI ст. Утворення Священної Римської імперії. Виникнення середньовічних міст. Церква та культура у V–XI ст. Державні утворення на Балканах і в Подунав'ї. Хрестові походи: причини, зміст, наслідки. Розвиток середньовічних міст. Французьке королівство в кінці XIII – першій чверті XIV ст. Франція в роки Столітньої війни. Завершення політичного об'єднання Франції наприкінці XV ст. Реформи Генріха II Плантагенета в Англії. Велика Хартія вольностей. Громадянські війни в Англії другої половини XIII ст. Утворення англійського парламенту. Війна Білої й Червоної троянд та її результати. Італійська політика німецьких імператорів. „Золота булла” Карла V і закріплення роздроблення Німеччини. Занепад імперії та спроби реформ наприкінці XV ст. Італійські міста-держави Північної та Середньої Італії в XIII –XV ст. Реконкіста: основні етапи, зміст, результати. Церква та її організації в Західній Європі. Посилення папства. Єретичні рухи. Інквізиція. Вплив церкви на середньовічну культуру. Середньовічна історична думка. Лицарська культура. Університети. Раннє Відродження і гуманізм в Італії. Візантійська імперія у IX – XV ст. Чеське королівство. Гуситський рух у Чехії: ідеологія та суспільство. Утворення об'єднаної Польської держави. Кривська унія. Велике князівство Литовське. Друге Болгарське царство. Сербська держава Неманичів. Виникнення та розвиток Османської імперії: експансія на Балкани. Народи Балкан у складі Османської імперії. Великі географічні відкриття та зміни в європейському суспільстві. Ідеологія Реформації і початок реформаційного руху. Селянська війна в Німеччині. Реформація в Швейцарії. Реформаційний рух у Франції. Контрреформація. Нідерландська революція 1566–1609 рр. Тридцятирічна війна: цілі та етапи. Високе та Пізнє Відродження. Гуманізм. Наука. Історичні знання. Книгодрукування.

Англійська буржуазна революція середини XVII ст.: передумови, головні етапи та їх характеристика. Режим Реставрації та проголошення конституційної монархії в Англії. Французький абсолютизм за Людовіка XIII та Людовіка XIV. Німецькі держави та Австрійська імперія в середині та другій половині XVII ст. Ідеологія Просвітництва. Ідеї Дж. Локка, Вольтера, Ш-Л. Монтеск'є, Ж-Ж. Руссо. Філософія Е. Канта. Вплив Просвітництва на розвиток літератури та мистецтва. Основні тенденції розвитку Франції та Англії у XVIII ст. Політика „освіченого абсолютизму”: Пруссія, імперія Габсбургів, Російська імперія. Війна за незалежність північноамериканських колоній. Декларація незалежності США. Велика Французька революція: передумови, етапи, результати. Франція в роки Консульства та Першої імперії. Країни Європи у війні з наполеонівською Францією. Віденський конгрес 1814 – 1815 рр. та його рішення. Романтизм. Виникнення ідеологій лібералізму, консерватизму, соціалізму та націоналізму. Початок Вікторіанської епохи в Англії. Чартизм. Революція 1830 р. у Франції. Європейські революції 1848–1849 рр. Об'єднання Італії. Утворення Німецької імперії. Австро-угорська угода 1867 р. “Великі реформи” 60 – 70-х років XIX ст. в Росії. Національно – визвольні рухи балканських слов'ян: 70-і рр. XIX ст. Громадянська війна та Реконструкція у

США. Основні здобутки європейської науки і художньої культури. Розвиток історичної науки в XIX – на початку XX ст. Міжнародні відносини у другій половині XIX – на початку XX ст. Виникнення військово-політичних блоків: Троїстий союз та Антанта. Політична криза на Балканах. Перша світова війна: причини, основні етапи, результати. Революція 1917 р. та громадянська війна в Росії.

Паризька мирна конференція. Версальсько-Вашингтонська система мирних договорів. Утворення незалежних держав у Центрально-Східній Європі. Основні тенденції соціально-економічного розвитку країн Заходу. Суспільно-політичні рухи і напрями у західному світі: консерватизм, лібералізм, соціалізм, нацизм, фашизм. Політика лейбористських урядів у Великій Британії. Прихід фашистів до влади в Італії. Встановлення нацистської диктатури в Німеччині. Уряд Народного фронту у Франції та його політика. Громадянська війна в Іспанії (1936–1939 рр.). “Новий курс” Ф. Рузвельта і його результати. Сталінська “революція зверху”: Радянський Союз у 30-і роки. Міжнародні відносини. Нові явища і тенденції в розвитку культури. Історична наука в першій половині XX ст. Друга світова війна: причини, учасники, основні події. Підсумки Другої світової війни: гуманітарні, політичні, матеріальні.

Світ після Другої світової війни: економічне та соціально-політичне становище у Великобританії, Франції, Італії, Німеччини (ФРН, НДР), Іспанії, Португалії, Швейцарії, країн Центральної і Південної Європи, Країн Північної Європи, Бельгії та Нідерландів, США, СРСР. Загострення протистояння між СРСР і країнами Заходу на чолі з США. Початок холодної війни. Німецьке питання. Утворення військово-політичних блоків. Інтеграційні процеси в Західній Європі. Неоконсерватизм та неолібералізм. Консервативні та християнсько-демократичні партії Західної Європи. Діяльність соціалістичних і соціал-демократичних партій. Комуністичний рух. Неофашизм та ультраправі рухи. Правий і лівий тероризм. Екологічний рух. Молодіжний рух. Фемінізм. Основні тенденції соціально-економічного розвитку країн Заходу. Основні тенденції політичного розвитку США, країн Західної Європи та Латинської Америки. Розпад колоніальної системи та модернізація країн „третього світу”. Досягнення західної освіти, науки, художньої культури. Демократичні революції в країнах Центрально–Східної Європи (кінець 80-х – початок 90-х рр.). Розпад СФРЮ і утворення на її території нових держав. Крах системи соціалізму. Міжнародні відносини на зламі XX – XXI ст. Маастрихтські угоди 1992 р. й утворення Європейського Союзу. Розбудова ЄС наприкінці XX – на поч. XXI ст. Регіональні конфлікти. Глобальні соціально-економічні проблеми сучасності.

Блок 2. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Прадавня історія України: епохи палеоліту, мезоліту та неоліту: ознаки, основні групи пам’яток в Україні. Трипільська культура: проблема походження, основні етапи розвитку, особливості матеріальної й духовної культури в різних районах поширення, історична доля трипільців. Особливості бронзового віку на території України. Особливості ранньозалізного віку на території України.

Кочівники степової зони в епоху раннього заліза. Особливості матеріальної й духовної культури кіммерійців, скіфів, сарматів. Основні археологічні культури на території України.

Проблема етногенезу слов'ян в українській історіографії. Розселення та етнічна історія слов'янських народів. Основні риси традиційно-побутової культури слов'янських народів.

Утворення Київської держави. Слов'яни й варяги. Легендарні перекази про ранню Київську державу. "Повість временних років". Київська держава наприкінці X – у середині XIII ст. Політична влада. Хрещення Русі. Суспільство. Церква й культура. Степові сусіди Русі. Монгольське завоювання. Установлення протекторату ханів Золотої Орди над руськими князями. Галицько-Волинське князівство у XIII – середині XIV ст. Данило Галицький. Поділ спадщини Романовичів. Галицько-Волинський літопис.

Українські землі у складі Великого князівства Литовського. Православна церква у взаєминах з язичниками й католиками. Зародження козацтва. Українське суспільство XVI ст. Утворення Речі Посполитої. Реформація на теренах України. Берестейський собор 1596 р. та його наслідки. Козацтво наприкінці XVI – у першій половині XVII ст. Українська культура XVI – першої половини XVII ст. Кримське ханство та його вплив на історію України. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.: передумови, перебіг, результати. Сучасні наукові оцінки козацької революції. Українські землі в другій половині XVII ст. Боротьба за владу серед козацької верхівки. Поділ Гетьманщини. Запорозька Січ. Гетьман І. Мазепа та його вибір. Розпад Київської митрополії. Культура України в другій половині XVII – на початку XVIII ст. Українські землі у XVIII ст. Російський централізм й українська автономія. Ліквідація Гетьманщини. Українські землі в складі Речі Посполитої. Соціальні конфлікти. Поділи Речі Посполитої. Освіта і культура другої половини XVIII ст. Україна в описах іноземців XVII – XVIII ст.

Інкорпорація українських земель до складу Російської та Австрійської імперій. Імперські реформи. Українське суспільство. Процеси індустріалізації. Етнонаціональні процеси. Національне питання та національні рухи. Формування сучасної української нації: від культурництва до створення політичних партій. Український політичний рух зламу XIX–XX ст. на Наддніпрянщині та в Галичині. Розвиток української культури у XIX – на початку XX ст.

Україна в роки Першої світової війни. Українська революція 1917 р.: діяльність Центральної Ради. Українська держава гетьмана П. Скоропадського. УНР за часів Директорії. ЗУНР: утворення, організація держави, зовнішня політика. Військово-політичне протистояння в Україні (1919 – 1920 рр.). Утвердження більшовицького режиму.

Територія і населення України у міжвоєнні десятиліття. Українська СРР у 1921–1928 рр.: нова економічна політика, входження радянської України до складу СРСР, політика коренізації, національно-культурне відродження. Радянська Україна в період сталінської модернізації: індустріалізація, перші п'ятирічки, колективізація, голодомор 1932–1933 рр. Утвердження комуністичного тоталітарного режиму: встановлення монополії більшовицької

партії на владу, антиукраїнське спрямування масових політичних репресій, культурні процеси. Західноукраїнські землі в 1920-х – 1930-х рр. Східна Галичина і Західна Волинь у складі Польщі. Політика польської влади. Діяльність українських політичних партій. Культура. Греко-католицька церква. А. Шептицький. Становище українців у складі Румунії: політика румунізації, діяльність українських політичних партій. Українські землі у складі Чехословаччини: політика уряду, течії в українському середовищі. Проголошення незалежної Карпатської України. Окупація Закарпаття Угорщиною. Пакт Молотова-Ріббентропа й українські землі. Радянізація Західної України. Радянсько-німецька війна: бойові дії на території України. Німецький окупаційний режим. Рух Опору на українських землях. ОУН і УПА в боротьбі за самостійну Україну. Радянський підпільний та партизанський рух. Визволення України від нацистських окупантів. Підсумки Другої світової війни: гуманітарні, політичні, матеріальні.

Україна в 1945–1985 роках: основні тенденції політичного та економічного розвитку. Демографічні та етносоціальні процеси. Український дисидентський та правозахисний рух. Здобутки і втрати української культури. Наростання системних кризових ознак в СРСР. „Перебудова” в Радянському Союзі й Україна. Здобуття Україною незалежності.

Державотворчі процеси в Україні. Конституція України 1996 р. Президентські вибори 2004 р. Парламентські вибори 2006 та 2007 р. Президентські вибори 2010 р. і сучасний політичний процес. Зовнішня політика: Україна в трикутнику „Росія – ЄС – США”. Український Майдан. Збройна агресія Росії проти України. АТО. Міжнаціональні взаємини. Демографічні процеси. Релігійне життя. Масова й елітарна культура. Традиційно-побутова культура українців. Історико-етнографічне районування України. Етнографічні групи українського народу. Українська діаспора і зарубіжні українці. Історична наука в сучасній Україні: здобутки і проблеми.

III. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальные проблемы новейшей истории / под ред. Г.Севастьянова. – М., 1991.
2. Алексеев В.П., Першиц А.И. История первобытного общества: Учебник для вузов. (Изд. 6-е). - М., 2007.
3. Архівознавство / За редакцією Я. Калакури та І. Матяш. Вид. 2-е. – К., 2002.
4. Багалій Д.І. Історія Слобідської України. – Харків.,1993.
5. Балух В. О., Коцур В. П. Історія стародавнього Риму. Курс лекцій. - Чернівці, 2005.
6. Балух В. О., Макар Ю. І. Історія стародавньої Греції. Курс лекцій. - Чернівці, 2005.

7. Бойко О.Д. Історія України: підручник / О.Д. Бойко. – 5-те вид., доповн. – К.: Академвидав, 2014.
8. Великобританія / Под ред.С.В.Пронина, С.В.Хасина. – М., 1972.
9. Верстюк В.Ф. Українська революція: доба Центральної Ради. Українська держава. – К.,1996.
10. Винокур І. С., Телегін Д. Я. Археологія України. - Тернопіль, 2004.
11. Вишняцкий Л.Б. Введение в преисторию (проблемы антропогенеза и становления культуры). - Кишинев: Высшая Антропологическая Школа, 2005.
12. Гайгар Н.М. Германская история в новое и новейшее время. – Т.2. – М., 1970.
13. Галкин А. Германский фашизм. – М., 1967.
14. Голобуцький В.О. Запорозьке козацтво. – К.,1994.
15. Горобець В.М. Присмерк Гетьманщини: Україна в роки реформ Петра I. – К.,1998.
16. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ–ХХ ст. 2-ге вид. – К., 2000.
17. Гуржій О.І. Українська козацька держава в другій половині ХVІІ–ХVІІІ ст.: Кордони. Населення. Право. – К.,1996.
18. Давня історія України: В 3-х т. – К., 1997-1998.
19. Дейвіс Н. Європа. Історія. – К., 2000.
20. Дюрозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 р. до наших днів. – К., 1995.
21. Етнографія України. Навчальний посібник / За редакцією проф. С.А.Макарчука. 2-е вид. - Львів, 2004.
22. Залізник Л. Л. Первісна історія України.- К., 1999.
23. Зашкільняк Л.О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. - Львів, 2002.
24. История дипломатии. – Т.3. – М., 1965.
25. История Франции 1918-1939 гг. – М., 1971.
26. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945): Навч. посібник. – К., 2001.
27. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2002): Навч. посібник. - Вінниця, 2002.
28. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.). Курс лекцій / За ред. В. І. Ярового. – К., 2001.
29. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики (ХХ – початок ХХІ ст.): Навч. посібник. – К., 2006.
30. Історія України: Посібник для вузів / За ред. Ю. Зайцева. - Львів, 1996.
31. Історія української культури. Т.2.-К.,2003
32. Історія української культури. Т.3.-К., 2005
33. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник / За ред. Л. Зашкільняка.- Львів, 2001.
34. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років. -К.,1996.
35. Коваль М. Україна: 1939 -1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії. – К.,1995.

36. Когут З. Російський централізм і українська автономія. Ліквідація Гетьманщини 1760–1830. – К., 1996.
37. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки. 1918–1999. Курс лекцій. - Львів, 2000.
38. Кондратюк К.К. Новітня історія України. 1914-1945 рр. - Львів, 2008.
39. Костюк Г. Сталінізм в Україні. Генеза і наслідки. – К., 1995.
40. Краткая история Чехословакии. - М., 1988.
41. Кремер И.С. ФРГ: внутривластическая борьба и внешняя ориентация. – М., 1977.
42. Крижановська О. О., Крижановський О. П. Історія середніх віків. Курс лекцій.- К., 2004.
43. Крижановський О. П. Історія стародавнього Сходу. Курс лекцій. – К., 2002.
44. Крип'якевич І.П. Богдан Хмельницький. – Львів, 1990.
45. Кульчицький С.В. Комунізм в Україні: Перше десятиріччя. (1919–1928) – К., 1996.
46. Кульчицький С.В. Ціна «Великого перелому» – К., 1995.
47. Левко О.Н. Практическая археология. – Могилев, 2009.
48. Магочій П.-Р. Україна. Історія її земель та народів / П.-Р. Магочій. – Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2012. – 794 с.
49. Макаруч С.А. Етнічна історія України. – К., 2008.
50. Мартынов А.И. Методы археологического исследования: Учеб. пособие. – 3-е изд., испр. и доп. – М., 2009.
51. Мезько-Оглоблин О. Переяславський договір 1654 / О. Мезько-Оглоблин / Ред. Л. Винар. – Нью-Йорк; Острог; К.; Торонто, 2003. – 151 с.
52. Мицик Л., Кузьменко Ю. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–2007): Навч. посібник. – К., 2008.
53. Молони Н. Археология. – М., 2006.
54. Народы мира. Историко-этнографический справочник. - Москва, 1988.
55. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век. Учебник для студентов высш. учеб. заведений. В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса. М., 2001. Часть 1. 1900-1945.
56. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век. Учебник для студентов высш. учеб. заведений. В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса. М., 2001. Часть 2. 1945-2000.
57. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. 1918-1945 рр. Навчальний посібник / за ред. М. М. Швагуляка. - Львів, 2005.
58. Орлова Т.В. Історія сучасного світу: Навч. посібник. – К., 2006.
59. Полещук Т. Історія Росії XIX – початку XX ст.: Навч. посібник. - Львів, 2008.
60. Світова історія: XX століття. Енциклопедичний довідник / За ред. І.Підкови та Р.Шуста. - Львів, 2008.
61. Сивачев Н., Язьков А.Ф. Новейшая история США. – М., 1987.
62. Системная история международных отношений: В 2-х тт. –М., 2006.
63. Смирнов В.Л. Новейшая история Франции. – М., 1979.
64. Смолій В.А. Степанков В.С. Українська державна ідея XVII – XVIII століть: проблеми формування, еволюції, реалізації. – К., 1997.

65. Смолій В.А. Українська національна революція XVII ст. (1648 – 1676 рр.) / В.А. Смолій, В.С. Степанков. – К., 2009.
66. Солдатенко В.Ф. Революційна доба в Україні (1917 – 1920 роки) / В.Ф. Солдатенко. – К.: Парламентське вид-во, 2011. – 568 с.
67. Солдатенко В.Ф. Українська революція: концепція та історіографія. – К., 1997.
68. Станко В.Н., Гладких М.І., Сегеда С.П. Історія первісного суспільства. - К.: Либідь, 1999.
69. Стеблій Ф.І. Революції 1848-1949 років у Європі та Україні. – К.,1973.
70. Харабет В.В. Эллинистический мир. Хронология греков Украины. - Мариуполь: ООО «ППНС»,2016.
71. Холюшкин Ю.П. Системная археология. – Новосибирск, 2010.
72. Чухліб Т.В. Козацький устрій Правобережної України (остання чверть XVII ст.). – К., 1996.
73. Шик О. Весеннее возрождение – иллюзии и действительность. – М., 1991.
74. Щербак В. Українське козацтво: Формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. – К., 2000.
75. Яковенко Н.М. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. – 2-ге вид., переробл. та розширене – К.: Критика, 2005. – 584 с.
76. Яковенко Н.М. Українська шляхта з кінця XIV – до середини XVII ст. (Волинь і Центральна Україна). Вид. 2-ге, переглян. і виправл. / Н.М. Яковенко. – К.: Критика, 2008. – 472 с.
77. Яровий В.А. Новітня історія країн Східної Європи. Курс лекцій. – К.,1997.
78. Яровий В.Я. Історія західних і південних слов'ян у XX ст. Курс лекцій. – К.,1996.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

4.2. Конкурсний бал (КБ) особи, яка претендує на зарахування на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра, формується за формулою:

$$\text{КБ} = \text{СБ} + \text{ДБ} + \text{ВІМ} + \text{ВВ};$$

де СБ – середній бал (за 100-бальною шкалою) додатка до диплому бакалавра (для осіб, які вступають на навчання на базі освітньо-кваліфікаційного рівня

спеціаліста – середній бал за сумою оцінок додатків до дипломів бакалавра і спеціаліста);

ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (не можуть перевищувати 30 балів);

ВІМ – результат вступного випробування з іноземної мови (за 100-бальною шкалою);

ВВ – результат вступного випробування з фаху (за 100-бальною шкалою).

Вступне випробування з іноземної мови передує вступному випробуванню з фаху та додатковому вступному випробуванню.

4.3. Конкурсний бал (КБ) особи, яка претендує на зарахування на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі освітнього ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю, формується за формулою:

$$\text{КБ} = \text{СБ} + \text{ДБ} + \text{ВІМ} + 0,6 * \text{ВВ} + 0,4 * \text{ДВ};$$

де СБ – середній бал (за 100-бальною шкалою) додатка до диплому бакалавра (для осіб, які вступають на навчання на базі освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста – середній бал за сумою оцінок додатків до дипломів бакалавра і спеціаліста);

ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (не можуть перевищувати 30 балів);

ВІМ – результат вступного випробування з іноземної мови (за 100-бальною шкалою);

ВВ – результат вступного випробування з фаху (за 100-бальною шкалою);

ДВ – результат додаткового вступного випробування (за 100-бальною шкалою). Вступне випробування з іноземної мови передує вступному випробуванню з фаху та додатковому вступному випробуванню.

4.4. При розрахунку середнього балу додатку до диплому враховуються, незалежно від форми контролю (іспит, диференційований залік, залік) усі підсумкові оцінки з навчальних дисциплін, практик (за винятком оцінки з фізичного виховання, оцінок з факультативних дисциплін, якщо вони виділені в додатках дипломів окремо).

4.5. Для визначення середнього балу (за 100-бальною шкалою) додатка до диплому за ступенем бакалавра (для осіб, які вступають на навчання на базі освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста – середнього балу додатків до дипломів за ступенем бакалавра та освітньо-кваліфікаційними рівнями

спеціаліста), що не містить оцінок у 100-бальній шкалі, застосовується переведення оцінок додатку до диплома та державної атестації відповідно до табл.1.1.

Таблиця 1.1

Переведення оцінок до 100-бальної шкали

Оцінка	100-бальна шкала
Оцінка у 4-бальній шкалі	
Відмінно (5)	95
Добре (4)	82
Задовільно (3)	67
Оцінка у 2-бальній шкалі	
Зараховано	75
Оцінка за шкалою ECTS	
A	95
B	87
C	80
D	70
E	62

4.6. Знання та вміння, продемонстровані абітурієнтом на вступних випробуваннях незалежно від форми проведення, оцінюються за прийнятою в університеті 100-бальною шкалою. Особи, які набрали на будь-якому вступному випробуванні менш як 60 балів, позбавляються права участі в наступному вступному випробуванні та в конкурсі. Апеляції на результати вступних випробувань з іноземної мови та фаху розглядаються Апеляційною комісією СНУ ім. В. Даля.

4.7. Нарахування додаткових балів за навчальні та наукові досягнення відбувається на підставі документально підтверджених результатів участі студента в університетських, Всеукраїнських і міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, наукових конференціях, в університетських, Всеукраїнських і міжнародних студентських олімпіадах, наявності публікацій, заявок на винаходи тощо.

Оцінювання певних видів навчальних та наукових досягнень в балах наводиться в табл. 1.2.

Олімпіади, конкурси наукових робіт, наукові статті та виступи на конференціях вважаються фаховими лише за відповідністю напряму підготовки (або галузі знань). Рішення про нарахування додаткових балів (ДБ) приймає фахова атестаційна комісія після прийняття вступного випробування з фаху.

Таблиця 1.2

Оцінювання певних видів навчальних та наукових досягнень

Навчальні та наукові досягнення	Бали
Участь у конкурсі студентських наукових робіт:	
університетському	1
Всеукраїнському, міжнародному	3
Перемога (призове місце) в конкурсі студентських наукових робіт:	
університетському	2
Всеукраїнському, міжнародному	5
Виступ на науковій конференції:	
університетській	1
Всеукраїнській, міжнародній	3
Публікація	3
Участь у студентській олімпіаді	
університетській	1
Всеукраїнській, міжнародній	3
Перемога (призове місце) в студентській олімпіаді	
університетській	2
Всеукраїнській, міжнародній	5
Участь у виконанні науково-дослідної роботи	2
Заявка на винахід; отримання патенту на винахід	3

4.8. Розклад вступних випробувань, що проводяться СНУ ім. В. Даля, затверджується головою Приймальної комісії і оприлюднюється шляхом розміщення на офіційному веб-сайті СНУ ім. В. Даля та інформаційному стенді фахової атестаційної комісії не пізніше ніж за три дні до початку прийому заяв та документів для вступу за відповідною формою навчання.

4.9. Підбиття підсумків конкурсного відбору, встановлення конкурсних оцінок і особистих рейтингів претендентів, конкурсного балу (за спеціальностями, формами навчання) здійснюється фаховою атестаційною комісією юридичного факультету після завершення всіх вступних випробувань та оформляється протоколом за встановленою формою.

4.11. Рішення щодо надання рекомендацій до зарахування на навчання приймається виключно за сформованим за конкурсним балом рейтингом особи

фахової атестаційної комісії не пізніше ніж за три дні до початку прийому заяв та документів для вступу за відповідною формою навчання.

4.10. Підбиття підсумків конкурсного відбору, встановлення конкурсних оцінок і особистих рейтингів претендентів, конкурсного балу (за спеціальностями, формами навчання) здійснюється фаховою атестаційною комісією юридичного факультету після завершення всіх вступних випробувань та оформляється протоколом за встановленою формою.

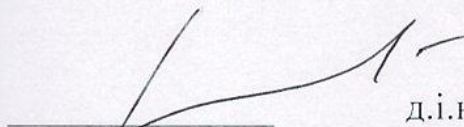
4.11. Рішення щодо надання рекомендацій до зарахування на навчання приймається виключно за сформованим за конкурсним балом рейтингом особи серед претендентів на здобуття освітнього ступеня магістра з обраної спеціальності (без поділу за спеціалізаціями, якщо такі передбачені) і форми навчання.

Голова фахової атестаційної комісії

к.ю.н. Арсентьева О.С.

Члени фахової атестаційної комісії

д.і.н. Михайлюк В.П.

к.і.н. Сапицька О.М.